MUZEUL DE ISTORIE NATURALĂ DIN BUDAPESTA

Vasile IACOB, Carol NAGLER

Străveche instituție de cercetare științifică, Muzeul de istorie naturală din Budapesta adăpostește între zidurile sale importante colecții de antropologie, zoologie, botanică și mineralogie, reprezentînd strădania a numeroși și pasionați cercetători din domeniul științelor naturii. Datorită muncii acestora, desfășurate de-a lungul unui veac și jumătate, continuate și în prezent de cadre cu înaltă calificare, s-au creat colecții bogate și cuprinzătoare și s-a organizat o expoziție de un înalt nivel științific și estetic, realizări obținute într-o manieră modernă de prezentare prin aplicarea unor soluții muzeotehnice adecvate.

O succintă trecere în revistă a secțiilor muzeului ne va da o idee de ansamblu asupra multitudinii de probleme abordate în cadrul expunerii.

La prezentarea lumii minerale s-a adoptat criteriul proprietăților fizico-chimice, evidențiindu-se caracteristicile fiecărui grup în parte. Un material complementar adecvat — texte, schițe, grafice — întregește și mai mult cunoștințele vizitatorului oprit în fața fiecărei vitrine.

Ca exponat principal domină, în mijlocul unei săli, un enorm cristal de ametist adus din Brazilia.

Secția se încheie printr-o trecere în revistă a celor mai valoroase lucrări de geologie ale specialiștilor maghiari și a unor eșantioane de roci descrise de aceștia. Culoarul prin care se trece spre secția de paleontologie este folosit pentru prezentarea cercetătorilor din acest domeniu.

Materialul paleontologic este expus în vitrine de centru și de perete, apelîndu-se la unele reconstituiri sau la grafice, hărți și picturi, pentru a crea privirea de ansamblu asupra acestei lumi demult dispărute. Secția de faună a Ungariei începe cu un scurt istoric al animalelor care au pierit în ultima perioadă de pe acest teritoriu, dîndu-se și unele referiri asupra protejării unor specii pe cale de dispariție.

Din dorința de a cuprinde cît mai multe probleme de biologie, precum și pentru prezentarea cît mai completă a faunei, se folosesc două metode de expunere :

1. În vitrine de perete folosite mai ales pentru nevertebrate, se scoate în evidență — prin material original, dar și prin fotografii, mulaje, desene, schițe etc. — ideea evoluției, rolul acestor animale în natură (transmițători de boli, paraziți, folositori și dăunători în agricultură etc.) precum și unele probleme de biologie (variabilitate, ereditate ș.a.).

2. Prin intermediul celor 25 de diorame de mărimi diferite, folosite în special pentru fauna vertebratelor, se urmărește fauna diferitelor biotopuri, de la viața în apă pînă în regiunile înalte, unde trăiesc urșii și mistrețiii.

Pentru obținerea unui efect vizual cît mai veridic, care să transpună pe vizitator în mediul de viață al acestor animale, se folosește pictura pe cele trei laturi ale dioramei, urmărindu-se racordarea cît mai perfectă a materialelor din diorama cu fundalul propriu-zis.

Mediul natural este creat din material autentic, preparat în mod corespunzător, dar și din material artificial, atît de bine prelucrat, încît sugerează perfect naturalul.

Dacă spațiul acordat acestei secții ar fi fost mai mare, avînd în vedere multitudinea de probleme pe care le ridică viața însăși, organizatorii ar fi putut să țină cont și de principiul unității de acțiune, nu numai de principiul unității ecologice.

Se evitau astfel inadvertențe ca acelea din diorama în care sînt expuse vulpea și puiul de iepure sau din diorama unde sînt mai multe păsări — majoritatea în poziție de repaus — alături de *Aquila heliaca* și *Accipiter nisus*, făcîndu-se abstracție de faptul că este vorba de răpitor și prada sa. Aceste inadvertențe sînt explicabile numai prin faptul că, pe un spațiu relativ redus, se prezintă fauna Ungariei în tot ansamblul ei.

Pentru ca muzeul să atragă necontenit vizitatori, se organizează periodic expoziții temporare, valorificîndu-se materialele din depozite sau piesele nou colectate. Aceste expoziții sînt adesea însoțite și de conferințe cu proiecții. La plecarea din expoziție, publicul vizitator are posibilitatea să-și procure diverse materiale științifice și de popularizare, de la standul muzeului, într-o gamă variată și bogată.

Scurtul popas petrecut în mijlocul lucrătorilor de la Muzeul de istorie naturală din Budapesta a constituit și un util și fructuos schimb de păreri în domeniul muzeografiei.

https://biblioteca-digitala.ro